

Miljødirektoratet

Høringsnummer: 2023/4989

Aktivt Rovdyrvern – ARV

Organisasjonsnummer: 825 731 342

Postadresse: c/o Jim Schelander
Sandvollveien 48A
1425 SKI

Oslo, 29.08.2023

Høringssvar fra Aktivt Rovdyrvern - ARV til forslag om endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Fellefangst er uforenelig med god dyrevelferd.

Et mål med endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst bør være todelt: gi miljømyndighetene og lokal forvaltning bedre oversikt over fangstfeller som er i bruk i jakta, og bedre dyrevelferden ved bruk av fangstfeller.

Dagens lovverk rundt jakt med feller har mangler som gjør det vanskelig for politi, Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn (SNO) å drive tilsyn for å sikre at regelverket følges, og at miljøkriminalitet oppdages.

Antallet dyr som dør i fangstfeller hvert år er ukjent – det samme er antallet tilfeller av feilslag og bifangst. Slagfeller slår i blinde alt som går i den – det være seg fugl, ekorn eller i verste fall en nysgjerrig barnehånd. Om fellen er konstruert feil eller om feil dyr går i fella, vil ikke slaget drepe dyret momentant, og dyret kan risikere å sitte fast i timevis eller dagevis før det dør. I båsfeller sperres ville dyr inne – med påfølgende stress. Ryper kveles i snarer.

Aktivt Rovdyrvern (ARV) observerer at det legges ut en rekke bilder av feilslag og bifangst på fellegrupper på Facebook hvert år, til tross for at de oppfordres til å ikke dele slike bilder. Dette tyder på store mørketall.

Ifølge SNO har de logget 49 kontroller av felle- og båsfangst i 2022. Dette var både kontroll av fangstinnretning og fangstutøvelse. Det ble funnet avvik ved 14 av disse, og 13 av avvikene er per desember 2022 anmeldt til politiet. 27 prosent av alle kontroller i 2022 førte altså til anmeldelse. Dette er antakeligvis bare toppen av isfjellet, fordi SNO er avhengig av tips eller oppdrag fra statsforvaltere.

Av dyrevelferdshensyn bør fellefangst forbys. Om det ikke forbys i sin helhet, er det likevel mulig å innføre endringer i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst for å bedre dyrevelferden.

Forslag til ny § 31 – Tillatte arter og fangstredskaper

I forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst fremgår det at slagfeller skal ha en slagkraft som dreper dyret momentant, og at fangstfeller bare skal rette seg mot de viltarter som redskapet er tillatt for. Ofte brytes dette regelverket. Bifangst og feilslag er vanlig. Som følge av faren for feilslag og bifangst, bør slagfeller i sin helhet forbys. Unntaket må være musefeller til bruk mot mus som skader hus og eiendom, samt feller til bruk mot fremmedarten mink. Her må det bemerkes at det finnes humane fangstmetoder også for mus, og det bør være en anbefaling at dette benyttes som hovedregel.

Dyr som jerv, gaupe og rev fanges i båsfeller. Her risikerer de å stå innesperret i lang tid før de avlives. I Sverige er bruk av Värmlandsk tunellfelle forbudt til jakt på gaupe¹. Dyrene ofte blir funnet med skader på tenner og klør². Ville dyr skal ikke sperres inne. Ville dyr stresses og lider unødvendig i båsfeller. Av den grunn burde feller som fanger vilt levende, fjernes fra listen over godkjente feller.

Snarefangst er forbudt, med et unntak for fangst av rype. Det er ikke til å komme unna at ryper lider på samme måte som alle andre dyr som blir fanget i snarer. Snarefangst til rype er begrunnet med tradisjon. Tradisjon er ikke et gyldig argument for å bedrive fangst med dårlig dyrevelferd. Snarefangst er ikke forenelig med god dyrevelferd, og bør derfor fjernes fra listen over godkjente feller til bruk i rypejakta.

Forslag til ny § 36. Melding til kommunen

Fellefangst er en ordning som i dag er basert på tillit. Jegeren er garantisten for at dyrevelferden ved fellefangst er god, men uten fullgode kontrollmekanismer på plass er det bukken som passer havresekken. Om tilliten til jakta skal opprettholdes, må miljømyndighetene ha verktøy for å drive tilsyn og oppdage miljøkriminalitet.

Det er i dag kun søknadsplikt på båsfeller til gaupe og jerv, og meldeplikt på feller til villsvin og snarefangst av rype. Feller til alle andre typer dyr kan settes fritt opp så lenge det er innenfor jakttiden, og så lenge jegeren har fått tillatelse av grunneier. Dette umuliggjør oppsyn på en rekke feller med mindre miljømyndighetene, politiet eller viltforvaltning får tips. Miljømyndighetene bør ikke være avhengig av tips, men ha de verktøyene de trenger for å kunne drive oppsyn. Oppsyn er et av deres fremste virkemiddel for å garantere god dyrevelferd i jakta og sanksjonere de som bryter loven. Derfor bør det innføres søknadsplikt på oppsetting av alle felletyper. Videre bør det innføres meldeplikt til kommunen, SNO og Statsforvalter ved oppsetting av feller når dette er omsøkt og godkjent.

For å gi miljømyndighetene en oversikt over det reelle omfanget av feilslag og bifangst, bør det innføres rapporteringsplikt på all fangst i feller, alle tilfeller av feilslag, og all bifangst – så lenge bruk av fangstfeller er tillatt.

¹ <https://www.naturvardsverket.se/lagar-och-regler/beslut/fangstredskap/>

² https://www.sva.se/media/zflpx0gk/rapport_fallfangst-lodjur_2010.pdf

Med vennlig hilsen

Nikolai Tangnes / På vegne av Aktivt Rovdyrvern - **ARV**

Styremedlem ARV

n.jpg@protonmail.com

+47 917 25 364